

VLAAMSE OVERHEID

Omgeving

[C – 2020/41661]

**5 MEI 2020. — Ministerieel besluit tot vaststelling van het gebied
'Bellebroek en Dendermeersen tussen Oudegem en Wieze' in de landschapsatlas**

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 4.1.1, 1°;

Gelet op het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, artikel 4.1.6;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de landschapsatlas;

Gelet op de bezwaren ingediend tijdens het openbaar onderzoek dat gehouden is van 26 februari tot en met 27 april 2019, waarvan de behandeling is opgenomen in het beveiligd digitaal bestand van dezelfde datum als dit besluit onder de documentnaam '2019-V19_behandelingadviezenbezwaren';

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed van 13 juni 2019, waarvan de behandeling is opgenomen in het beveiligd digitaal bestand van dezelfde datum als dit besluit onder de documentnaam '2019-V19_behandelingadviezenbezwaren';

Overwegende dat de onroerende goederen die worden opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas erfgoedwaarde bezitten en voldoende goed bewaard zijn;

Overwegende dat de onroerende goederen die worden opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas integraal deel uitmaken van het gebied 'Bellebroek en Dendermeersen tussen Oudegem en Wieze' waarvan de waarde als volgt gemotiveerd kan worden:

Archeologische waarde: Een aantal archeologische vondsten uit de Romeinse periode toont aan dat vooral de droge ruggen en opduikingen aan de rand van de Dendervallei een sterke aantrekkingskracht uitoefenden op de mens. Wieze telt meerdere sites met walgracht die teruggaan tot de middeleeuwen en waarvan de grachten nog herkenbaar zijn in het landschap: het kasteeldomein van Wieze, Hoeve het Neerhof en het Muilaertshof.

Esthetische waarde: De Dendermeersen bestaan uit open weide- en hooilanden met knotwilgenrijen en enkele verspreide bosjes. Vanuit de meersen zijn zichten mogelijk op de dorpen die rondom ingeplant liggen. Het hoogteverschil tussen de lageregelegen vallei en de hogere gronden levert bij de Dender unieke zichten op de dorpskernen en akkerlanden die de vallei flankeren. Mespelare en Wieze hebben hun kleinschalig karakter behouden en tellen een rijke verzameling aan waardevol bouwkundig erfgoed. De Steenkouterweg is nog een onverharde losweg die boven op de historische kouter van Denderbelle loopt en een open zicht biedt op de steilrand langs de vallei.

Historische waarde: Het Bellebroek en de weilanden bij Hogedonk en Viestermeers zijn relictten van het historisch meersencomplex dat was ingericht in de overstromingsvlakte van de Dender. De talrijke percelen historisch permanent grasland, de meerstopniemen en het slotennetwerk met knotwilgenrijen vormen relictten van het landgebruik in het verleden. Deze meersen maakten deel uit van het historisch cultuurlandschap waarbij de akkers zich concentreerden op de hogere gronden bij de dorpen. De dorpen op de zandige rug langs de Dendervallei tellen een rijke verzameling aan waardevol bouwkundig erfgoed dat grotendeels in zijn historische context bewaard is gebleven. In Wieze zijn het kasteel en de dorpskern nog steeds met elkaar verbonden en illustreren de historische link in de ontstaans- en vormingsgeschiedenis van het dorp. Verschillende nog onverharde wegen zijn oude loswegen die de meersen toegankelijk maken vanuit de omliggende dorpen.

De Dender is sinds de 13de eeuw een belangrijke handels- en transportlijn en werd herhaaldelijk rechtgetrokken en uiteindelijk volledig gekanaliseerd in functie van een betere bevaarbaarheid. De kanalisatie van de Dender in de 19de eeuw werd ondernomen in functie van de verbetering van de scheepvaart en met het oog op economische bloei. Het kadert in de grote infrastructuurwerken die toen plaatsvonden in Vlaanderen. De oorspronkelijke meanderende Dender is nog herkenbaar in de contour van een aantal afgesneden meanders.

Industrieel-archeologische waarde: De Dender speelde een belangrijke rol in de economische ontwikkeling van de Denderstreek. Het huidige uitzicht van de rivier is het resultaat van het herhaaldelijk rechttrekken en kanaliseren in het verleden om de bevaarbaarheid te optimaliseren. Het slotennetwerk in de meersen getuigt van de pogingen om dit gebied in het verleden te ontwateren en in cultuur te brengen.

Ruimtelijk-structurende waarde: De gekanaliseerde Dender vormt de grens van het Bellebroek en scheidt de meersen van Hogedonk en de Viestermeers van elkaar. Het kanaaltracé geleidt de blik van op het jaagpad en werkt als duidelijke visuele grens sterk structurend in het landschap. De riviervallei met de drogere donken en de steilrand zijn bepalend geweest voor de dorpsontwikkeling en de uitbouw van het wegennet langs de valleirand. Het beperkt aantal doorsteken tussen de beide oevers versterkt de impact van de rivier als belangrijke landschapsvormende factor en landschappelijke grens. De landschappelijke structuur bestaande uit wegen en percelen, de beekvallei en het daarbij horende landgebruik is in dit landschap grotendeels ongewijzigd gebleven.

Wetenschappelijke waarde: In de Dendervallei ligt een typisch valleibos van natuurlijk gevormde heesters met enkele bijzondere inheemse soorten waaronder sleetdoorn, tweestijlige meidoorn, wegedoorn, veldeidoorn, verschillende soorten hondsroos, wilde kardinaalsmuts, rode kornoelje, hazelaar en veldiep. Deze planten zijn zuivere vertegenwoordigers van hun soort en vormen dus een genenreservoir voor de regio. Ter hoogte van de natste zones in Bellebroek komen voor de meersen kenmerkende vegetaties voor zoals dottergraslanden, grote zeggenvegetaties en liesgrasvegetaties.

Besluit :

Artikel 1. De onroerende goederen opgenomen in het beveiligd digitaal bestand onder de naam '2019-V19_artikel1' worden opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Art. 2. De vastgestelde landschapsatlas is in de vorm van een gegeorefereerde GIS-laag beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Brussel, 5 mei 2020.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,
M. DIEPENDAELE